

NOTATKA ze wspólnego posiedzenia

**Komisji Samorządu Terytorialnego oraz Komisji Ustawodawczej
i Administracji Państwowej**

Nr posiedzenia: 15

Nr posiedzenia: 23

Data posiedzenia: 13 marca 2012 r.

Posiedzeniu przewodniczył: przewodniczący Komisji Ustawodawczej senator Piotr Zientarski.

- Porządek posiedzenia:**
1. Pierwsze czytanie projektu ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o samorządzie powiatowym oraz ustawy o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa (druk senacki nr 25; przedstawiciel wnioskodawców senator Bohdan Paszkowski).
 2. Pierwsze czytanie projektu ustawy o zmianie ustawy o referendum lokalnym (druk senacki nr 26; przedstawicielka wnioskodawców senator Helena Hatka).
 3. Pierwsze czytanie projektu ustawy o zmianie statusu niektórych organów administracji rządowej (druk senacki nr 40; przedstawiciel wnioskodawców senator Piotr Wach).

- W posiedzeniu uczestniczyli:
- senatorowie członkowie Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej: Witold Gintowt-Dziewałtowski, Stanisław Iwan, Andrzej Matusiewicz, Zbigniew Meres, Ireneusz Niewiarowski, Jarosław Obremski, Andrzej Pająk, Marian Poślednik, Jadwiga Rotnicka, Janina Sagatowska, Janusz Sepioł, Krzysztof Słoń. senatorowie członkowie Komisji Ustawodawczej: Witold Gintowt-Dziewałtowski, Helena Hatka, Tadeusz Kopeć, Andrzej Matusiewicz, Bohdan Paszkowski, Leszek Piechota, Grażyna Sztark, Piotr Zientarski,
 - zaproszeni goście:
 - Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji:
 - nacelnik wydziału w Departamencie Współpracy z Jednostkami Samorządu Terytorialnego Szymon Wróbel,
 - Państwowa Komisja Wyborcza:
 - sekretarz Kazimierz Czaplicki,
 - Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego:
 - dyrektor Departamentu Legislacyjnego Dorota Żebrowska,
 - zastępca dyrektora Departamentu Mecenatu Państwa Magdalena Koczyńska,
 - zastępca dyrektora Departamentu Ochrony Zabytków Dariusz Jankowski,
 - pracownicy Biura Legislacyjnego Kancelarii Senatu: Marek Jarentowski, Michał Gil, Beata Mandyliś.

Przebieg posiedzenia:

Ad 1. Projekt ustawy omówił przedstawiciel wnioskodawców senator Bohdan Paszkowski. Jak wyjaśnił,

projektowana ustawa stanowi wykonanie obowiązku dostosowania systemu prawa do postanowień Trybunału Konstytucyjnego z 12 maja 2009 r. (sygn. akt S 3/09) i z 5 listopada 2009 r. (sygn. akt S 6/09), w których trybunał zasygnalizował potrzebę stworzenia skutecznych mechanizmów prawnych, zabezpieczających jednostki samorządu terytorialnego przed pochopnymi zmianami ich granic oraz występowanie innych uchybień i luk w prawie.

Projektodawcy proponują, aby akt prawny Rady Ministrów – dotyczący kwestii, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym lub art. 3 ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym – miał formę decyzji, podlegającej kontroli sądu administracyjnego.

Przedstawiciel Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji poinformował, że projekt ustawy był przedmiotem analiz ministerstwa w poprzedniej kadencji. Resort zgłosił dwie grupy uwag. Wskazano m.in. na naruszenie przez projekt zasady równowagi między władzą ustawodawczą, sądowniczą i wykonawczą. Zgłoszono także wątpliwości związane ze stosowaniem przepisów kodeksu postępowania administracyjnego.

W trakcie dyskusji senator Witold Gintowt-Dziewałtowski pytał o sposób rozstrzygnięcia przez sądy w sprawach dotyczących decyzji administracyjnych, skoro wykracza to poza ich uprawnienia, a także o stanowisko korporacji samorządowych w sprawie proponowanych zmian (jedynie Związek Województw RP ustosunkował się do zmian zawartych w projekcie). Senator Andrzej Matusiewicz wyraził wątpliwość co do udziału wojewody w postępowaniu. Senatorka Stanisława Iwana interesowała rola sądów administracyjnych. Wyraził też obawę, że postępowania będą ciągnęły się latami. Senator Bohdan Paszkowski zwrócił uwagę, że głównym problemem jest to, czy decyzje dotyczące zmian granic będzie można zaskarżać, czy też nie. Senator Jadwigę Rotnicką interesowało, kto sprawdza decyzję o podziale pod względem merytorycznym.

Senator Bohdan Paszkowski wyjaśnił, że w art. 4 ust. 3 określone są przesłanki decyzji o podziale, które sąd będzie brał pod uwagę.

Z tym wyjaśnieniem nie zgodził się senator Witold Gintowt-Dziewałtowski. W jego opinii, kryterium to jest nieprecyzyjne, a postępowanie o podziale stanowi konflikt merytoryczny między dwoma jednostkami samorządu terytorialnego.

Senator Witold Gintowt-Dziewałtowski złożył wniosek o wycofanie inicjatywy ustawodawczej, senator Andrzej Matusiewicz opowiedział się zaś za kontynuacją prac nad nią z uwzględnieniem kontroli sądowej decyzji o podziale granic.

W wyniku głosowania Komisja Ustawodawcza, jako wnioskodawca, odrzuciła wniosek o wycofanie projektu ustawy.

Senator Piotr Zientarski złożył wniosek o odrzucenie projektu ustawy. Komisje przyjęły go wyniku głosowania.

Do przedstawienia sprawozdania komisji na posiedzeniu Senatu został wybrany senator Bohdan Paszkowski.

Konkluzja: Komisje rozpatrzyły w pierwszym czytaniu przedstawiony przez wnioskodawców projekt ustawy i wnoszą o jego odrzucenie (druk nr 25 S).

Ad 2. Projekt ustawy omówiła przedstawicielka wnioskodawców senator Helena Hatka. Poinformowała, że projektowana ustawa stanowi wykonanie obowiązku dostosowania systemu prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 26 lutego 2003 r. (sygn. akt K 30/02), stwierdzającego zgodność przepisu art. 2 ust. 1 ustawy z 15 września 2000 r. o referendum lokalnym z konstytucją.

Następnie senator Helena Hatka zgłosiła wniosek o wprowadzenie poprawek do projektu ustawy.

W trakcie dyskusji senator Witold Gintowt-Dziewałtowski wskazał na problem związany z przeprowadzaniem referendum lokalnego. Dotyczy on możliwości opiniowania w drodze referendum przez jednostki samorządu terytorialnego decyzji o podziale administracyjnym, jeśli sprawa dotyczy danej wspólnoty, lecz nie mieści się w zakresie zadań i kompetencji organów danej jednostki samorządu. Następnie senator złożył wniosek o wprowadzenie poprawki.

Senator Janusz Sepioł wyraził opinię, że nie wszystkie sprawy mogą być rozstrzygane w referendach, ponieważ mogą dotyczyć spraw nie należących do zadań samorządów. W czasie dyskusji senatorowie odnieśli się do progu wymaganej liczby podpisów.

W wyniku głosowania komisje przyjęły poprawki senator Heleny Hatki. Poparcia nie uzyskała zaś poprawka senatora Witolda Gintowta-Dziewałtowskiego.

Do przedstawienia sprawozdania komisji na posiedzeniu Senatu została wybrana senator Helena Hatka.

Konkluzja: Komisje rozpatrzyły w pierwszym czytaniu przedstawiony przez wnioskodawców projekt ustawy

i wnoszą o wprowadzenie do niego poprawek (druk nr 26 S).

Ad 3. Projekt ustawy omówił ekspert ds. legislacji w Biurze Legislacyjnym Kancelarii Senatu. Projektowana ustawa stanowi wykonanie obowiązku dostosowania systemu prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 20 kwietnia 2004 r. (K 45/02), stwierdzającego niezgodność art. 14 ust. 1 ustawy z 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu z konstytucją. W ustawie o ABW i AW usunięto niekonstytucyjną normę. Podobne normy pozostały jednak w kilku innych ustawach. Mając na uwadze konieczność wykonania wyroku, proponuje się nowelizację ustaw: o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (art. 90 ust. 1), o ochronie przyrody (art. 92 ust. 1), Prawo geologiczne i górnicze (art. 156 ust. 2 pkt 1). Podczas dyskusji senator Janusz Sepioł zasignalizował, że proponowane rozwiązanie ogranicza rangę generalnego konserwatora zabytków oraz generalnego konserwatora przyrody, którzy w świetle proponowanych zapisów nie będą mogli zajmować stanowiska podsekretarza stanu. Przedstawicielka MKiDN poinformowała, że wyrok Trybunału Konstytucyjnego odnosi się do ustaw dotyczących ABW i AW, nie może być więc przeniesiony na inne ustawy. Senator Witold Gintowt-Dziewałtowski zgłosił wniosek o wycofanie projektu ustawy przez Komisję Ustawodawczą. W wyniku głosowania Komisja Ustawodawcza, jako wnioskodawca, przyjęła przedstawiony wniosek.

Konkluzja: Komisja Ustawodawcza wycofała projekt ustawy, zawarty w druku nr 40.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące zawodową działalność lobbingową.